

Tijdschrift voor Tandheelkunde

NOVEMBER 1934

XLI JAARGANG AFLEVERING 11

ORTHODONTISCHE HELDENTHERAPIE

I do not care for caviar,
Said the lady in the dining car;
The waiter dusted off the bread: . . .
It isn't caviar, he said!

Wie een historische beschouwing wil geven over de ontwikkeling van de Orthodontische Wetenschap zou veilig kunnen beginnen met haar geniale grondlegger: *Angle*. Wat vóór hem op dit gebied werd gepresteerd, kan worden beschouwd als individueele — meer of minder geslaagde — pogingen van tandartsen om anomalïën van den stand der tanden, voornamelijk voor wat betreft het aesthetisch effect, zoo goed mogelijk te verhelpen.

Eerst door *Angle* werden deze anomalïën als geheel overzichtelijk en kon men het probeem dus in de groote lijnen gaan aanpakken.

Dit leek oorspronkelijk eenvoudig genoeg, immers *Angle* scheen dit probleem afdoende te hebben opgelost. Men behoefde slechts het geval behoorlijk te onderscheiden en daarna moest het gemakkelijk toe te passen universeel apparaat de gewenschte resultaten geven.

Aanvankelijk scheen het of inderdaad de moeilijkheden waren verdwenen; de onderwijscentra in en buiten Amerika doceerden de nieuwe methode aan hunne studenten en de

jonge tandarts kon met zijn eenvoudige apparaat tot uitvoering brengen wat hem geleerd was.

Totdat de teleurstellingen kwamen.

Terugloopen van oogenschijnlijk goed geslaagde behandelingen, carieuze defecten van gebandeerde elementen, ernstige beschadigingen van de interdentalen papillen door ligaturen, bedenkelijke aesthetische resultaten door overexpansie, deden velen beseffen dat de weg toch niet zóó eenvoudig was.

Angle zelf was niet de laatste om dit in te zien; voortdurend werd zijn oorspronkelijke apparatuur gewijzigd en wanneer men thans een modern Angliaan zou vertellen nog steeds de oorspronkelijke apparaten te gebruiken, dan zou hij ongetwijfeld geen oogenblik aarzelen, dit als malpraxis te signaleeren!

De „biologische” richting brak zich baan, de „bodily movement”, de linguale apparatuur zonder ligaturen, met vernuftig uitgedachte banden, veeren etc. veroverde veler harten en de teleurgestelden wierpen zich met nieuwen moed op dit zoo mooie onderdeel der Orthopaedie.

De stelling vond ingang — vooral in Amerika — dat de orthodontie een zóó afzonderlijk vak was, dat zij alleen door ervaren specialisten kon worden uitgeoefend. Deze opvatting bracht echter als logische consequentie mede, dat in dat geval alleen de kinderen der „upper ten thousand” voor behandeling in aanmerking zouden komen, dat de „lower millions” zouden zijn uitgesloten, en dat dan van een universeele behandelingsmogelijkheid geen sprake zou kunnen zijn en derhalve de waarde van deze wetenschap practisch wel uitermate gering zou zijn.

En weer werd een verdere schrede afgelegd en kwam men tot het inzicht dat alleen de *preventie* — hier als elders — algemeene toepassing zou mogelijk maken, dat de behandeling in de vroegste jeugd behoort plaats te vinden en dat dan met eenvoudige middelen te bereiken is, wat later, of niet, of zeer moeilijk en met opoffering van veel tijd en geld kan geschieden.

De orthodontist beschouwt nu de afwijkingen der twaalfjarigen als „verschleppte Fälle!”

De leidende Orthodontisten zijn heden ten dage van meening, dat dit begrip den student en den jongen tandarts terdege moet worden bijgebracht en dat de gemiddelde practicus, mits behoorlijk onderlegd, zeer wel in staat is in de algemeene praktijk zijn kinderpatiëntjes in de overgrootste meerderheid der gevallen voor zware orthodontische afwijkingen te behoeden.

Dit echter zijn de nieuwere inzichten en het is er — helaas — nog ver van af, dat zij gemeengoed der tandartsen zouden zijn geworden. Men hoort nog maar al te vaak van adviezen aan ouders, dat vóór den twaalfjarigen leeftijd geen behandeling kan plaats hebben en deze tandartsen schijnen nog steeds niet in te zien, hoe zeer hunne reputatie als deskundigen moet lijden onder het feit, dat sommige dier ouders elders tot de ontdekking komen niet alleen dat dit wèl kan, maar ook dat het de aangewezen methode is!

Op dien twaalfjarigen leeftijd — of ouder — zit men dan met het geval en nu moet er wel behandeld worden! Deze „verschleppte Fälle” zijn gewoonlijk echter verre van eenvoudig en in veel gevallen zou alleen de zeer ervarene uitkomst kunnen brengen.

Want die ouderwetsche, eenvoudige Angle apparatuur, wil men toch liever niet meer hanteeren en de moderne linguale of andere apparaten zijn zeer gecompliceerd en voor den niet ingewijde niet alleen moeilijk te construeeren maar ook moeilijk te ontwerpen!

Uit deze impasse nu, kan men ontsnappen door de in de laatste jaren verzezen „moderne orthodontische laboratoria”, die hiermede een ontdekking hebben gedaan, waarbij Columbus met zijn ei nog maar een kind was.

Wij, zoo berichten zijn den tandarts, helpen u heel gemakkelijk uit uwe moeilijkheden. Het is „simple comme bonjour!” U zendt ons de modellen, u behoeft zich verder nergens mee te bemoeien en wij *construeeren* en vervaardigen op deze

modellen de allermooiste apparaten en zenden u die toe.

Gij plaatst ze in den mond en de rest gaat om zoo te zeggen van zelf!

Het behoeft hier geen betoog, dat de werkelijkheid er anders uitziet, dat het helaas niet zoo van zelf gaat en dat het percentage mislukkingen en erger, bij veelvuldige toepassing van deze oplossing nog beduidend grooter moet zijn, dan vroeger bij het gebruik van de oorspronkelijke Angle-apparaten.

Toch neemt dit euvel hand over hand toe, in zóó sterke mate, dat de professie in verscheidene landen zich genoodzaakt zag er stelling tegen te nemen. Met name in Amerika en in Duitschland werden in de verschillende vereenigingen resoluties aangenomen waarbij deze wijze van doen ten scherpste werd veroordeeld en ook in de tijdschriften vindt men dienovereenkomstige waarschuwingen.

Tot ons leedwezen hebben wij moeten constateeren dat dit funeste misbruik ook hier te lande ingang schijnt te hebben gevonden en hoewel natuurlijk niet is na te gaan in hoe sterke mate dit het geval is, bleek ons toch dat het in ieder geval mèer voorkomt dan voor den goeden naam der Nederlandsche tandheelkunde dienstig is!

Wij hebben daarom het verschijnsel willen signaleeren, in de hoop dat dit voldoende zal wezen om dengenen die het aangaat alsnog tot het inzicht te brengen, dat een dergelijke behandelingswijze niet in overeenstemming kan zijn met het verantwoordelijkheidsgevoel van den tandarts, wiens eigenbelang daarbij tevens op niet geringe wijze kan worden geschaad omdat ieder ter zake kundige hem zal kunnen meedeelen dat het onoordeelkundig hanteeren van deze apparatuur de onaangenaamste gevolgen met zich mede kan brengen!

De ouders, die in goed vertrouwen hunne kinderen bij ons brengen, verwachten iets anders, dan deze „orthodontische schijnprestaties”, die door den deskundige met evenveel haast worden verwijderd, als de „diningcar-schijn-caviaar” door den deskundigen kellner!